

ПОЛЬСЬКЕ ПЕКЛО НА ГУЦУЛЬЩИНІ.

Віденський "Укр. Прапор" з 5. лютого с. р. містить матеріал про злочин польської шляхти на Гуцульщині, які він отримав від одного Гуцула з Жабі. Читавмо там отсі страшні рчі:

1. В місяці швітні 1920 р. карний відділ і польська жандармерія спалили дім Олексія Мартинчука в Жабю зеленім, зрабували 20 штук рогатої худоби, 2 великі стогни сіна і 2 пивничі та 1 стодолу. 2. У Василія Мартинчука спалили хату, зрабували 12 штук худоби, та його двох синів били майже до смерті, відлавоючи при тому водою. 3. Олексі Янушевському спалили хату і сильно побідили його жінку. Олексі Янушевського били і авезали до тюрми. 4. Василеві Шкріблякови спалили хату, його самого арештували і сильно побідили відвели до Коломиї. 5. Дмитро Шкріблякови спалили хату, зрабували 2 корови, а його сина тяжко побідили. 6. Олексі Савчука 70-літнього старця тяжко побідили, його хату спалили і майно зрабували. 7. Петра Мартинчука арештували і проколоти багнетом, а що він ще жив, звязано йому руки і ноги кілячастим дротом, бито його бучками, а на кінець кинуто його до рова в болоті, на людське посмиховище, де Мартинчук пролежав цілу ніч до рана. Рано його взяли до коломийської тюрми, де він по 10 днівних тяжких муках помер. 8. Арештували Петра Максимюка і так його сильно били, що він п'ять разів відпавав, а Поляки його п'ять разів відлавали і даві били. Ві був цілий зайятий кровю, а Поляки смішливо кричали: "Patrzcie jak on zajął się margeladą". 9. Арештували Петра Пирчука і так його сильно били, що йому поломили кости. Він своєю кровю залив арешт, а Поляки його хорого заставляли мити арешт від крові і се він мусів робити.

Дальше арештували Поляки і сильно били: 10. Дмитра Пирчука, 11. Федора Мартинчука, 13. Юрка Кішка, 14. Івана Максимюка, 15. Василя Дідущака, 16. Марійку Максимюк, вло в зрабували і тяжко побідили, забрали в неї 2 корови і 10 свиний. Трох її дітий (один син 12 літ, другий 10, третій 2 роки) польські жовніти і жандарми сильно били, клали на огонь і так мучили ще зовсім неввинні діти. Старший її син — 25 літній, був рівнож арештований, тяжко битий, однак вдало ся йому втечи, хоч за ним Поляки вистріляли звинш 10 разів. 17. Арештували Юрка Кречунчика та його сина, зрабували йому 7 штук худоби рогатої і 4 свиний, Юрка Кречунчика взяли два Поляки за руки кілячастим дротом і так звязаного як Христа розпитого гнали Поляки дорогою, били дротними нагайками і грозили: "Так усіх Гуцулів розпитуємо по дорогах на деревах, коли будуть важити ся підняти не повстане, а лише навіть крик проти польської влади в Галичині". Дмитра Шкрібляка і його брата Олексі Поляки обрабували. 20. Арештували Марійку Максимюк і її тяжко побідили. 21. Арештували Настю Чиркалюк, її маму, обі обрабували зі всего майна і сильно били. Взяли кілячастим дротом, гнали нагайками із дроту кілячастого. 23. Петра Зеленчука арештували, тяжко били і зі всего майна обрабували. 24. Арештували, сильно побідили, обрабували з всего майна Василя Космачука і відставили його до коломийської

тюрми. 25. Арештували Івана Сумарука, зрабували йому 3 штук рогатої худоби і били його майже мало що не до смерті. 26. Арештували Танація Сумарука та його сина, обох били і усе ім майно зрабували. 27. Миколу Рубецьку арештували і так сильно побідили, що лежав кілька місяців тяжко хорий в ліжку. Йому зрабували 4 штуки рогатої худоби. 28. У Козьми Максимюка зрабували все майно. 29. Марійку Савчуку, 80-літню жінку арештували, сильно били і катували та зрабували в неї 3 штуки рогатої худоби. 30. Арештували Івана Гуцинюка і так його били, що йому поломили ребра і так змордованого відставили до тюрми в Коломиї. 31. Арештували Юрка Цвілинюка, звязали і поливали горьчим окропом його тіло, опісали били, а накінець розбірали його до нага, загнали до собачої буди і казали брехати як собачі. Другої днини його того гошили селом Жабю-зеленим, били нагайками і висмивали сід з него в звірський спосіб. 32. Арештували і тяжко били Степана Котика. 33. Адрія Зітинюка, 75-літнього старця арештували і так сильно побідили, що він пролежав кілька місяців хорий в ліжку. 34. Олексі Кісбиюка арештували разом з його жінкою та сильно били нагайками із дроту, копали черевиками, що їх 4 рази відлавали водою і дальше били. Тіло було все йшли за ним кроваві сліди. За два тижні дали йому їсти лише бараболоу з водою. 35. Готича Петра, сина Юри зі Жабю-Бистрець арештували, його хату спалили, усе його майно зрабували, а його самого в звірський спосіб тортурували. Били його кілячастим дротом, розігріли дві залізні штаби і він мусів на них стояти голими ногами, так, що йому остали ся на ногах лише толі кости. Рівнож били його родичів, а старенький батько пропав без вісти.

Отсе правдивий образок, який свідчить яскраво про польські звірства в Галичині, а годловно на Гуцульщині. З гори зазначуємо, що се ще не все, бо з інших сіл косівського повіту, ще всток я не успів зібрати.

Описав я лише поверхово, не оплеснувши подроби тих тортур, яких уживала "культурна" європейська держава польська у Жабю і околиці. Варто згадати, що польські жандарми під команду Гураля, команданта жандармерії в Жабю, та польські карні батальони, згданним шойно жертвам зполіти Гуцулів, обривали обчєньками нігті з рук, били та звязали кілячастим дротом, пекли розжареним залізом живе людське тіло, казали людям брехати як собака та казали лизати свою власну кров зі землі. Отсе сі страшні злочини культурної Польщі над нашим українським народом в Галичині, які кичуть о пімсту і ратунок до цілого цивілізованого світа.

ЧОГО ІДЕ ШЛЯХТА НА УКРАЇНУ?

(Летючка видана за часів радянської власти в Східній Галичині.)

На Україну насунула чорна хмара. Польська шляхта мов гайвороне лізе до нас за нами — лізе вложити на вільні наші руки нові панські кайдани! За душно панам сидіти у себе в Польщі де робітники і се лане почали все кріше тиснути їх, тому вони рішили шукати щастя на широким просторах України. Запахла — бачте панам — наша пшеничка і сі великі багатства які скриває у себе Україна.

Гей люди! Ви знаєте чого їдуть польські пани до нас? Ви знаєте, що нас чекає, коли ми зараз бездально сидітимемо? Польська шляхта — народ хитрий. Вони, щоб задуришити наше простодуше везуть зі собою того самого Петлюру, що його трічі в Україні прогнаний народ вигнався! Що ж стало ся нарешті тим дітям, що вони так ласкаво за-

опікували нашими дідькамими? Чи може серце їх сокрушило ся від того, що шістьсот літ дерли з нас останню шкуру?

Ні! Не те болить Ляхів. Ім спати не дають українські селяни та робітники, що скинули з себе ярмо і самі строять собі нове жите. Жак перед смертю вигнав панів з Польщі на Україну, щоб задушити ту волю, щоб загартати все майно для себе, щоб дальше панувати над темним людом.

Вони везуть сюди нові українці, універсали, яких чимало зробили в Варшаві, а звідси хочуть вивезти все збіже, цукор і сирові матеріали.

Вони везуть своїх панів, чиновників, міністрів, бо ми своєї вже давно пісали на зелену пашу.

Гей! Товариші селяни! Доки то нами торгувати буде польський пан і Петлюра? Доки по нашій землі будуть товчти ся всякі панове чужі та свої!

Доки-ж нарешті ми будемо гнати і не викнемо всякого смітя зі своєї хати?

Доки-ж нарешті ми будемо темними і нерозумними людьми, що кожний хоче панувати над нами?

Товариші! До діла! До зброї! Гей всім зайді і наволоку, що сунеть ся на нашу землю!

Вже вибила дванадцять година і настав найвищий час покінчити з війною, а занятися мирною працею!

Ше один зрив, ше один громадянський, великий виступ і розторощте Ляхів, щоб кісток їх не найти на Україні!

Хай світ мій знає і чує як український бідак вмє боронити своїх вільничих прав!

Не будемо вже посмиховиском для панів!

До зброї товариші! Покажім польським магнатам куда їм дорога.

Не дозволяймо лізти їм в нашу набобілу душу з брудними ногами.

Забудьмо про буденні турботи, бо доки не виме польської шляхти — доти не спати нам спокійно в свої хаті.

НІЖИНСЬКИЙ ПОВІТОВИЙ КОМІТЕТ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ (БОЛЬШЕВИКІВ) УКРАЇНИ.

МІЙ БАТЬКО.

(З галицької газети "Більшовик".)

Ви не знаєте мого батька? Гей-ге, се філізоф! Його всі знають. Бувало в неділю сидіти собі на приспу, закурити люлька, а біля нього зберуть ся всі сусіди і починає філізофувати. От спитає його сизокий Прокіп, холи буде лекше на світі, а батько кліпне три рази очима, потягне своєї люльки і каже:

— Тоді, як нас не буде. Бо бачите, пани виганяють нас з мого світа... Нашою братови мужикови нема куда жити. Пани сіди на людську землю, по виду мували машини, що самі ороють, самі сіють, косять і яжують, видумали такіх віз, що без коний їде і такіх, що в повітрі літає, видумали машини, що грає, співає і говорить, але бо видумали й машини, що сама курята вприває... І як тут жити нашому братови?

Сусіди слухають і сумно головами помахують, а кривий Панько, що йому при військю кобила зломала ногу, каже:

— Рихтик! Тісно, нема як на світі жити. Приїдуть ся скаптіруловати...

І мого батька за такі мудрі слова так і називали в селі "філізофом".

Не був я дома шість років. Аж тепер прийшов в Галичину з Червоною Армією і пустили мене до дому на 5 днів. Приходжу, дивлю ся на батька: такий, як був! Трошки подав ся, поспівів та перестав курити люльку, бо нема тютюну. Привитав ся з ним, як от звычайного буває і кажу:

— Подали ся ви тату? — Били — каже тато — польські жандарми, пролежав шість недіть... — А за що били? — питаю. — Не було часу сину питати ся — каже батько, а сам скрегоче зі долости зубами.

Розбадакали ся ми з батьком на добре. Поскодили ся ці-

каві люди і слухають, що я говорю.

От і питає батько мене: — Ти бачу, Більшовик Юрку?

— Більшовик, і служу в Червоній Армії — відповідаю.

— Як ти Більшовик — каже батько — го розкажи мені небоже, за що то ти бете ся? Гаркає на вас цілий світ, а ви вже три роки бете — кожного, хто вас зачепить.

— Ми, тату, Більшовики — кажу — бемо ся за права і за кращу долю бідного народу. Дотепер, ви і багато таких, як ви, йшли на заробітки до пана, щоб мати в хаті кусник хліба.

І вік свій змарнували на панському лані, і нічого не маєте. Пан розбогатів, накупив собі всякого добра за вашу працю, а ви стратили своє здоров'є, ходите в латах, а діти ваші пухнуть на переднівку з голоду.

— Правда — каже батько.

— А ми, Більшовики — говорю я — бемо ся за те, щоб панів не було. Всі люди повинні бути рівні, як пан, так Іван. Земля не панська, а народна, бо пан ніколи на ній не працював. Землю треба розділити між бідних селян. Фабрики мусять перейти в руки робітників, бо вони в них працюють. Влада в краю переходить в руки бідних селян і робітників.

— Богачі треба бити в шию від неї. Біднота села і міста мусить зеданати ся в одно велике товариство і помагати собі. Селянин дасть робітникові хліба, робітник дасть йому плуг, косу, сукна і всього, чого потрібно в господарстві. Не сміє бути темних — всі мусять жити в школі. Панську землю але ділити на душі, ліпше обробляти її гуртом цілому селу а ділити ся аж молоченим збіжжєм. Так і лєше її обробляти і більша користь. Держава дасть селянам машини, які потрібно і жита буде краще. Всі однаково будуть працювати, всі однаково будуть мати і ніщо, не буде панувати. Тоді не буде ані бідного ані богача.

Так розбили вже в себе селяни Росії і дуже добре на ній виходять. Я сам там був і бачив...

— Се правда сину — каже батько — велика свята правда. Тепер я бачу, що колісь я був дурний, бо казав, що приходить кінець нашому братови, а то приходив кінець панам... Наш брат-мужик буде ще жити, як в рай.

— Буде жити тату, як в рай — кажу, як тільки буде розумний. Нам перш усього треба добити панів, щоб більше до нас не вертали ся і в сьому мусить допомогти всіми силами селянсько-робітничій Червоній Армії селяни. По друге, треба шанувати і слухати Радянської Влади, бо вона наша, селян і робітників і треба її боронити перед всіма ворогами, що хочуть повернути назад панське панованє. Самі незможні селян і робітників мусять зкрити міцно Радянську Владу. А як се все зробиють, тоді візьмуть ся всі разом до праці у вільній, рівній від всіх без пана і без Івана селянсько-робітничій Республіці.

Батько і сусіди по моїх словах задумали ся, а кривий Панько сказав згтьохми:

— Се влада селян і робітників, Юрку, так як благодать впала на нас з неба. А я думаю, що придець ся скаптіруловати... Та бачу, що й нам зійшло сонце...

Юрко Свистун. (Червоній стрілець.)

Чорногорці виповили Сербам "свату" війну.

ЛОНДОН, 23. лютого. — Бездротна телеграма з Берліна доносить на підставі швайцарських телеграм, що Чорногорці проголосили свату війну проти Сербії.

Два сербські полки обсадили Цетиніє. Вагалаї подожене в Чорногорі і в інших краях, прилучених до Югославії, є незвичайно поважне.

Польська армія на німецькій границі.

БЕРЛІН, 23. лютого. — Німецьке міністерство війни аложило заяву, що адовж німецької границі Польща нагромадила 200.000 армію, яка є готова на кожній хвилі розпочати наступ на Німеччину.

"ЛИХОЛІТЕ".

Співачко-Драматичний Кружок Укр. Роб. Дому вітрав сего сезону на сцені в Укр. Роб. Домі найкращі і найбільші драматичні твори з українського репертуару. До таких творів належать: "Хуртовина" — Черкасенка, "Юрко Довбуш" — Старицька, "Лихоліте" — Хоткевич. Тоді як "Хуртовина" малое боротьбу і змаганя в більшій часті на економічному ґрунті, "Довбуш" — лише пімсту за несправедливість, то "Лихоліте" представляє вже цілком боротьбу революційну, боротьбу політичну.

"Лихоліте" написане з бурливых років революції в Росії 1905 року. Хоткевич, як майстер пера, зловив в сій драмі всю революцію 1905 року в мініутурі. В першій дії він заводить глядачів до сїм багатого інтелегентного доктора. Сам доктор є щосє серадноним зик лібералом а чорносотенцем.

Діти його, син студент, і дочка курьєтка, є революціонерами. По го жінка, є більше розсудлива за свого чоловіка, співчуває революційній ідеї, але дронить за своїх дітями. Вона горить ся своїми дітями, що вони чесні і ідеїні борці, але, в прикладу матерної любови, вона каже, що ліпше бакала-б'гачки свого сина негідником, аби тільки він був живий, ніж революціонером, але вже мертвою. Але се лише з хилевий приклад розумки за убитим сином, в неї виривають ся такі слова. Та за то батько залів на сина, і невиндів всіх революціонерів чиста чорносотенною ненавистю.

В другій дії автор представляє перед публікою коруму, в котрій пригортаються за погроми на жидів і інтелегентів. Тут зібрани ся всі інці, всі найвищі викидки сучасного націоналістичного суспільства і зібрани ся всі вони по півну поліції і союзу "істинно русских". Се настояща дика орда, що ради грабнжі і піянки їде громити мирних жителів, їде різати, палити, спалити "веру, царя і отечество". Перед виступом на погром до них приходять незайрительскі, куцькє, говорять до них погромницька брехня промови, а головно поють горілку. В ту тогуну приходить шобітник, що планує ся, а дох революціонерів, з котрих один Юрко, син доктора. В ті тогуні автор дав дійсно погромницькі типи, які залили кровю неввинних жертв великі міста Росії, України і Польщі в 1905 році, а ще більше за час послідної революції та горожакської війни в тих краях.

Дія третя — на барикадах, а самім розгари революційної боротьби. Та цікавим головно є не сама барикада з її страями, трупами, піжками є те, що як і в хаті доктора, в коридрі, так в ворожнмих вистрїлах підчас боротьби на барикаді влуть промови, дебати, але не тільки оружия боротьба проти ворога, але й боротьба і між самими революціонерами. Тут під громом вистрїлів лунає барикадний смільний глас робітника:

"Товариші! Ми переможемо! Може через годину ніхто з нас не зостанеть ся живим, але близько світ — я бачу його!.. І наші голотиі трупи будуть останнім жертвами насильства на землі".

Дальше вступає лікар і просить, шобі робітники пісали до лікарської комітету своїх представників, але у відповідь йому залунає зупають слова бонив робітника:

"Ми не підемо до нік! Ми прийшли сюди — і зуміємо се зробити без помічі мигенких інтелегентів. Нам не треба їхньої великодушної милостині! Гей співчуваючі — нам треба діяти!.. От тут, на горі тек безпереривно заїдає нас, Революційний Комітет Сполучених Партій! Нехай воно, доробді інтелегентів, прийде дуть сизий і заставляє в купі з нами!"

Дальше на барикаді поназивать ся величаво постать діла, який клане до адовж; за ділом Юрко, відтак робітник. Він говорить з запалом і у всіх одно бажанє — боротьба до загину.

Сцена закінчуєть ся появою на барикаді матери Бориса в ту хвилину, як її син кидать ся з своїм десертком в в послідній бій. Мати кидать ся до сина, не хоче його пускати, але він инриваєт ся з її рух і кидать ся в бій, де находити свою смерть.

Четверта дія — жертви погромів. Старий, з патріархальною бороудою, Жид з аніколотими очима. До його хати, спускаючи від дікої орди погромників, вбїгають всі молоді окривлені курьєтки. Іх побива дика орда. За вїзнями хати чути крики, зойки і мерехоті пожуру. Чути віддалі вибухи драм. Се їде боротьба революціонерів з оброронцями старої царської власти.

Нарешті вїта дія. Хата доктора чорносотенця, батька убитого на барикадах Юрка. Мати хора і в розпуці за убитим любимим сином. В хаті тиша. Слова стоїть перед матір'ю на колїнах, успокоюючи її, хоч сама в душі ридє, але скриває се від матери. Нарз з вулиці доносить ся звук похоронного маршу. Се хоронять павших борців за свободу. Проти дому прошеця спливають ся і знадору доносить ся голос батька революційного над гробом свого сина. Але се вже не той батько, якого ми бачили в першій дії. Се вже не чорносотенець, а залятий революціонер. Треба було аж жертви сина, шобі почути від него такі слова:

"Діти, кровю слави брати — уклін вам до землі! До сї пори я думаю, що у мене лише один син — от той молодий мертьвец, що лежить у перелійній труні!.. От тільки тепер я зрозумів, як скільки у него братів і сестер і скільки у мене дітий... Закливаю всіх всіх, хто дістав ся живим. Всіх кого бачу тут... Батька, матер... Братів і сестер... Ідїть всі! Всі ідїть туди,

куди йшов мій син! Прямуйте всі за його ідеалом — і тоді може не буде вже більше таких смертей на землі! А я... всі свої діти... всі останні сили свої віддам на служеніє тїм великим, святим справі, за яку умер мій перший і мій єдиний син! І кдану ся я в тому всепародноно клятвою перед трупом мого сина... Борисе!.. Борисе!.. Чи чуєте ти?" заклиць він свою клятувудляючи. І знову сумний наїв похоронного маршу.

"Ось він!.. Ось свобідний народ! Він їде вже, їде! І ніхто його не зупинить! Вперед! Іди за своїми братами! Все пробив слухний час! Все близько саїтаз будуччина! Вперед-же, Вперед!.. До світла, до сонця, до свободи! Нехай живе свобода!"

Так у відповідь на слова батька кризь слюзи вїтає похоронну процесію, вїтає труп свого брата і навідувшого ся на праву дорогу батька, — дочка його Нада.

Що до виконаня аматорами самої штуки, то місями було виконано дуже добре. Ті дії, де не було гуртя, майже всі вийшли добре. Відлавуваля місями незнане де котрим аматорами рої. Се вже загальна слабкість аматорів. Є штуки в котрих се може бути простиме, але не в "Лихоліте". Непростиме є через незнанє рої перекручувати слова і тим давати їм протинне поїтє. Батько в першій дії з своїм сином в першій дії своїми жорстокими доводами побива сина тільки тому, що Борис не добре знав роль. Гурт в шпину вїпав загально досить добре. Місями був трохи валий, а се тому, що декотрі тільки говорили. Треба більше управити Гурт на барикаді також вїпави досить добре, але знова таки де котрі не знали рої. На барикадах добре говорили: Робітник, Борис і Діа, як також, "магкотїлий" доктор. Делегат зрівав. Не простиме, шобі не визначити кількя рлячків промови на п'ямить. Добре і зворушачо вїпала сцена, підчас появи на барикаді матери Бориса.

Четверта сцена також була вітрав на добре, за вїтмом тональї в декотрих аматорів. Ніколи не треба зміняти свого природного голосу, бо як би тоді не старав ся аматор добре говорити, то все чуєть ся фальш. Не добре коли аматор не допусає, а єше гірше, коли він пересаджує. Мосій був добрий.

Пята дія вїпала чи не найкраще. Самий вже змїст сїї дії давав ся відчувати на галі і не одну слюзу вїтисував у присутні.

Важив на увагу трудність постанови такої великої драми, з такими численними гуртами, треба признати належанє як режисерови так і аматорам. Если і буан які небуць дефекти, то треба взяти на увагу, що і величезна сцена не може відповідати до постанови такої великої продуцїї.

Треба було ліпше вивчити співи. Єше одна велика хибя наших аматорів, се дивитись на сцєну. Треба раз вже запам'ятати, що сцєну треба слухати ухом, а не дивитись на нею очима. Коли вже заїшла мова про сцєну, то треба зазначити, що і сцєна "відограв" свою роль також "добре". Були міся, що люди в самих задних рядах дізнавались про ті слова що мав говорити аматор, впрот від сцєна.

На закінченє, єше скажу пару слів до тих, що не буан на сєму представленю в суботу 5. марта.

Співачко Драматичний Кружок Укр. Роб. Дому вітрав сєму дарму єше раз в четвер 10. марта. Обов'язком кожного робітника прийти на се представленє. Такої лекції йому не дасть найкращий лектор. Се є дійсно житєвий образ революції з обох сїяних і темним сторонами. Таку штуку треба бачити не один раз, а кілька разів. Той хто бачив сєо драму, не скоро її забуває. Вїтнігєрські робітники повинні єше раз запам'ятати в четвер галю Укр. Роб. Дому, як се вони зробили в минушу суботу.

РІЖНІ ВІСТІ.

Поляки роздають білоруські землі польським жовнірам.

ВАРШАВА, 15. січня (почтою). Зі сїяних кругів доносить, що польське правительство внесло в сеймі два земельні законопроекти, які дотичать Білоруси, занятої польськими військами:

1) Законопроект про переїд землі на власність держави в обезлюднених повітах Білоруси.

2) Законопроект про наділенє сею землею польських жовнірів.

В тії цілі мають бути сконфісковані землі а 14 повітах: Гродно, Лада, Пружани, Слонім, Бересте, Волковиск, Барановичі, Вільно і інші.

Польський жовнір має дістати 45 гектарів землі, живий і мертьвий інвентар та 80 куб. метрів будівельного матеріалу.

На власність польської держави мають перейти не лише давні російські державні і церковні землі, але і землі приватних людей, які підчас війни збїгли з Білоруси і доси не мали ще спромоги повернути домія.

Соціалістичний рух в Японії.

МОСКВА. — Японська часопись "Ніч-Ніч", яка виходить в Токіо, доносить, що на тайній конференції зістала основана "Комуністична Партія Японії".

ТОКІО. — "Джанеп Кронікал" доносить, що організація японської соціалістичної молодіжі рішила вести серед жовнірів як найсильнішу соціалістичну пропаганду, скоро лише її члени будуть покляні під оруже.

"Джанеп Адвертайзер" пише: в звіті головною секретаря департаменту праці говориться ся про великий зріст соціалістичної літератури в Японії. Коли в 1919 р. число соціалістичних часописів в Японії анісило 194, то в 1920 р. се число зросло до 300.

Замітне є також те, що коли донедавна японська соціалістична література складала ся переважно з перекладів з чужих мов, то тепер є цілий ряд японських соціалістичних письменників.

Газета протестує проти реуслідуваня робітничого руху в Іспанії.

МАДРИД, Іспанія. — Часопись "Ель Лібераль" виступила з острю критикою проти правительства за переслідуванє робітничого руху, яке переходить вже всякі границі справедливості.

"Взвинці в Барселоні, Севільї і Валенді є переповніди людьми, і то правдоподібно неввиними, але які не змогли в хвилі ув'язненя виказати ідеїтності своєї особи", — пише "Ель Лібераль".

"Робітникам тіх міст неповідомляють ся відбувати збори, на яких могли би дискутувати про свої професійні інтереси і ідеї. Навіть в Мадридї поліція заборонила віче, яке скликано в цілі зарплатованя проти переслідуваня робітничого руху.

"Се є надуживанє державної влади. Репресії розтягаєть ся не лише на тероризм, але взагалі на цілий робітничий рух."

Турки надають основної зміни мирового договору.

ЛОНДОН, 23. лютого. — Голова делегації турецьких